

være Mennesker, der var ukendte med Seminarieforhold, og navnlig ikke Mennesker, der var ukendte med de Befolkingslag, hvorfra Seminarierne har Tilgang. Tværtimod, jeg for mit Vedkommende har altid tænkt mig, at det i Hovedsagen maatte blive Folkeskolelærere, der skulde tilforordnes, det skulde være dem, som har undervist de unge, der melder sig til Prøve paa Seminarieret, i Skolen indtil deres Konfirmationsalder. Jeg vil derfor i Modsætning til det ærede Medlem hævde, at naar man vælger disse Censorer rigtigt — og der skal blive anvendt al mulig Omhu derpaa —, vil man ikke afskrække de unge Mennesker fra den Prøve, men tværtimod give dem en Hjælp; thi man vil stille ved Siden af Seminarierets eksaminerende Lærer en Mand, som er fuldt fortrolig med, hvilke Forudsætninger de unge, der melder sig til Prøven, møder op med. Denne rent formelle Side af Sagen kan jeg derfor ikke rigtig anerkende Berettigelsen af, saadan som Indvendingen er fremsat af det ærede Medlem.

Hvad det saglige angaar, er det jo ikke Meningen, at der skal nye Fag frem. Det er saa uhyre vanskeligt i Øjeblikket at tale om, hvad der kræves for at komme ind paa et Seminarium, thi det er der ingen, der ved. Man ved, at man skal kunne noget Geografi, men hvad man egentlig skal kunne af Geografi, overlades til et privat Skøn. Det, som nu foreslaas, og hvorved der skulde skabes lidt Ensartethed, er, at der sættes visse Grænser for denne Viden eller bestemmes et Omfang for den i de forskellige Henseender. Men naturligvis, saa maa der gives baade Eksaminator og Censor — som det er blevet udtrykt af en æret Taler her fra Talerstolen — Frihed til at anvende et Skøn paa afgørende Maade. Det gør sig jo gældende alle Vegne; hvem der har været Eksaminator eller Censor ved en Eksamen, vil vide, at et Skøn paa denne Maade kommer man ikke helt uden om, og der skulde gives Ret til at anvende dette Skøn i ret stor Stil.

Man har endvidere anført mod dette Forslag, at det vil hindre eller udskyde en endelig Reform af vor Læreruddannelse. Jeg vil dog hellere udtale mig positivt om Forslaget og sige, hvad i Grunden heller ingen har villet benægte, at det vil afhjælpe visse Mangler, der klæber ved den nuværende Prøve. At der er Mangler ved den nuværende Ordning, er indrømmet fra alle Sider. Naar man oplever, at 20 unge Mænd, der er underkendte ved et Seminariums Optagelsesprøve, ganske faa Dage efter rejser hen til et andet Seminarium og lader

sig prøve der, og de 12 af dem bliver optagne, saa er man aabenbart inde paa en Vej, som er overmaade lidet betryggende. Det ærede Medlem fra Kerteminde vilde jo heller ikke have, at man skulde have Lov til at prøve ved flere Seminarier i samme Sommer, men naar man var faldet ved Optagelsesprøven paa et Seminarium, skulde man ikke kunne melde sig ved et andet. Naar man er rede til at foretage denne Ændring, finder jeg, at man egentlig har givet den væsentligste af de Skærpelser, der her er Tale om, sin Tilslutning. Thi som jeg nævnedes før, jeg anerkender ikke, at en Eksamen med den ene eksaminerende Lærer som bedømmende kan siges at være mildere end en Eksamen, hvor den eksaminerende Lærer har ved sin Side en Mand, som har Forstaaelse baade af Elevens Kaar og Kvalifikationer og af Prøvens Natur.

Jeg skal i øvrigt ikke indlade mig paa at tage en Forhandling op om selve Læreruddannelsen og dens enkelte Sider. Det tilsigtes ikke med dette Forslag at sætte denne store Diskussion i Gang, og naar Tiden en Gang kommer, og naar Talen en Gang bliver om en stor gennemgribende Reform af vor Læreruddannelse, er jeg for mit Vedkommende aldeles overbevist om, at det Punkt, der er Tale om her, kommer man ikke uden om. Den Henstilling, der er gjort til mig om at optage en yderligere Forhandling inden tredie Behandling, er jeg ikke i Stand til at efterkomme, thi jeg ved ikke rigtig, hvilke Punkter det drejer sig om. Jeg kan tage til Efterretning og love at tage under nøje Overvejelse, hvordan Forholdet bliver at ordne med Udvalgelsen af Censorerne og med deres Virksomhed paa Seminarierne; men dette kan jeg kun sige i al Almindelighed, idet det kræver en Overvejelse, med Bidrag fra forskellige Sider, at faa denne Sag tilfredsstillende ordnet.

Afgiften paa 10 Kr. er blevet omtalt som en stor Hindring; jeg tror endogsaa, at det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) mente, at hele Befolkingslag derved kunde afholdes fra at tilskynde deres Børn til at lade sig prøve ved Seminarier. Jeg tror nu, det ærede Medlem gør en forkert Analyse i den Henseende. Jeg vil i Modsætning til det ærede Medlem hævde, at i de Befolkingslag, der har det smaa med Penge, tror jeg, man garanterer sig langt, langt sikrere, end at man paa den Maade skulde lade sig afskrække ved en 10 Kr.s Risiko. Det er et saa stort Spørgsmaal i saadant et Hjem,